

IX kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

**Komisja
do spraw
Unii
Europejskiej**

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **PODKOMISJI STAŁEJ DO SPRAW
WYKORZYSTANIA ŚRODKÓW
POCHODZĄCYCH Z UNII EUROPEJSKIEJ
(NR 9)
z dnia 13 kwietnia 2023 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Unii Europejskiej

– podkomisji stałej do spraw wykorzystania środków pochodzących z Unii Europejskiej (nr 9)

13 kwietnia 2023 r.

Podkomisja stała do spraw wykorzystania środków pochodzących z Unii Europejskiej, obradująca pod przewodnictwem posła **Kazimierza Gołojucha (PiS)**, przewodniczącego podkomisji, zrealizowała następujący porządek obrad:

– informacja na temat programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego (FERS) na lata 2021–2027;

– sprawy bieżące.

W posiedzeniu udział wzięli: **Małgorzata Jarosińska-Jedynak** sekretarz stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej wraz ze współpracownikiem, **Beata Błasiak-Nowak** doradca ekonomiczny w Najwyższej Izbie Kontroli, **Łukasz Kohut** poseł do Parlamentu Europejskiego.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Anna Roczkowska** – specjalista z Wydziału ds. Unii Europejskiej w Biurze Spraw Międzynarodowych.

Przewodniczący poseł Kazimierz Gołojuch (PiS):

Szanowni państwo, bardzo jest mi miło rozpocząć posiedzenie podkomisji do spraw wykorzystania środków pochodzących z Unii Europejskiej.

Serdecznie witam wszystkich członków podkomisji, witam panią minister Małgorzatę Jarosińską-Jedynak, towarzyszącego jej pana dyrektora Piotra Krasuskiego, dyrektora Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego. Serdecznie witam panią Beatę Błasiak-Nowak z Najwyższej Izby Kontroli oraz zaproszonych gości.

Szanowni państwo, rozpoczniemy dzisiejsze posiedzenie podkomisji, myślę, że pójdzie nam sprawnie, dlatego że mamy później następne posiedzenia i jeszcze do tego exposé pana ministra spraw zagranicznych, które właśnie też się rozpoczyna, później debatę. Ale tak jak zawsze nasze posiedzenia podkomisji odbywają się sprawnie.

Przechodzimy do rozpatrzenia pkt I porządku dziennego, czyli informacji na temat programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego (FERS) na lata 2021–2027. Bardzo proszę o przedstawienie stanowiska i kalendarza działań. Dodam, że materiały informacyjne przygotowane przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej zostały nam posłom dostarczone, za co bardzo serdecznie dziękujemy ministerstwu za ich rozesłanie, a przede wszystkim za ich przygotowanie. MFiPR reprezentuje, jak już wspomniałem, sekretarz stanu Małgorzata Jarosińska-Jedynak. Bardzo proszę panią minister o zabranie głosu i przedstawienie nam tej tematyki. Bardzo proszę.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej Małgorzata Jarosińska-Jedynak:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Szanowni państwo, postaram się w telegraficznym skrócie przekazać informacje w zakresie programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego. Jest to program, który w całości jest finansowany ze środków europejskich.

Przewodniczący poseł Kazimierz Gołojuch (PiS):

Przerwę, bo zauważyłem, że jest pan poseł do Parlamentu Europejskiego Łukasz Kohut, którego serdecznie witam.

Poseł Jacek Czerniak (Lewica):

Na podkomisji, to wyjątkowa sytuacja.

Przewodniczący poseł Kazimierz Gołojuch (PiS):

Tak, wyjątkowa.

Proszę.

Sekretarz stanu w MFiPR Małgorzata Jarosińska-Jedynak:

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, kontynuując, Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego to program w całości finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus na lata 2021–2027. Jest następca Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, który już doskonale znamy z perspektywy 2014–2020. 12 grudnia 2020 r. program uzyskał decyzję zatwierdzającą Komisji Europejskiej i mogliśmy rozpocząć jego wdrażanie. Program jest o wartości około 4 mld euro, pozostała część środków z Europejskiego Funduszu Społecznego będzie wdrażana przez programy regionalne zarządzane przez marszałków. Przypomnę, że są to programy dwufunduszowe, FERS – jednofunduszowy. Co w ramach FERS będziemy mogli finansować? Przede wszystkim wszystko, co jest związane z celami społecznymi i w zakresie edukacji, zatrudnienia, włączenia społecznego, zdrowia. Takie sztapkowe działania, które będziemy mogli realizować, to przede wszystkim to, co już zostało jako pierwsze ogłoszone, czyli program „Małuch plus”, czyli rozwój opieki nad najmłodszymi dziećmi poprzez tworzenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3, podnoszenie kompetencji kadry w tym obszarze, w tym opieki nad dziećmi. To również kwestie związane ze wsparciem samozatrudnienia poprzez udzielanie preferencyjnych pożyczek na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej. To też rozwój potencjału instytucji i służb rynku pracy, ale również wspieranie przedsiębiorców, wspieranie pracowników u tych przedsiębiorców w obszarach kluczowych z punktu widzenia rozwoju społeczno-gospodarczego. Chcemy również poprzez działania programu FERS poprawiać jakość systemów kształcenia, rozwój edukacji włączającej. Chcemy wspierać uczenie się przez całe życie. Tutaj ze szczególnym naciskiem nabywania podstawowych kompetencji cyfrowych przez osoby dorosłe.

Również w obszarze szkolnictwa wyższego będziemy prowadzić działania w kontekście dostosowania oferty do wyzwań, przed którymi stoimy i na które też kładzie nacisk Komisja Europejska w zakresie cyfryzacji, w zakresie zielonej transformacji, więc tutaj te działania również zostały podkreślone w programie Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego.

Wychodząc naprzeciw temu, co za naszą wschodnią granicą, również chcemy integrować społecznie i zawodowo wszelkich migrantów, nie kierując na konkretną grupę, na konkretny kraj. Również integracja społeczna, usługi społeczne, ekonomia społeczna, w kontekście tych wszystkich działań, które będą realizowane w tych obszarach. Oczywiście stawiamy na przeciwdziałanie dyskryminacji, na kwestie związane z równością kobiet i mężczyzn na rynku pracy, poprzez wszelkiego rodzaju działania, które będą skierowane do tych grup osób, które czują się dyskryminowane bądź wykluczone. Biorąc pod uwagę, że koordynujemy program „Dostępność plus”, również program „Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego” będzie kładł duży nacisk na wyrównywanie szans osób z niepełnosprawnościami, nie tylko na rynku pracy, ale również w obszarze edukacji czy zatrudnienia.

To również kwestie związane z ochroną zdrowia. Tutaj w kontekście kształcenia podyplomowego lekarzy, pielęgniarek, położnych, ale również innych zawodów, które są związane z sektorem ochrony zdrowia. To, co też bardzo istotne i bardzo często podnoszone przez organizacje pozarządowe, to chcemy poprzez działania budować potencjał partnerów społecznych, organizacji społeczeństwa obywatelskiego w kontekście również tych celów, które stawia sobie Europejski Fundusz Społeczny, czyli celów społecznych, ale również wsparcia tego potencjału do tego, aby te działania realizowane przez środki europejskie były koordynowane i wzmacniane na potrzeby poszczególnych instytucji.

To również rozwój instytucji społecznych, upowszechnianie, przetestowywanie rozwiązań, które są wypracowywane przez chociażby inkubatory innowacji społecznych, które już działają, funkcjonują, ale również dalszy rozwój tych innowacji społecznych, które pojawiają się każdego dnia. Najmniejszych innowacji, bo wiemy, jak one są istotne. Oczywiście zostały określone poszczególne wskaźniki.

Szanowni państwo, jesteśmy już też bardzo mocno zaawansowani, jeżeli chodzi o uruchomienie programu. Odbyły się trzy posiedzenia komitetów monitorujących. Komitety monitorujące przyjęły kryteria wyboru do projektów zarówno tych, które są wybierane w trybie konkurencyjnym, jak i tych, które są wybierane w trybie pozakonkurencyjnym. Pierwsze nabory wniosków już zostały ogłoszone, jak chociażby program „Maluch plus”, który był pierwszym programem ogłoszonym. Wartość tego przedsięwzięcia to prawie 4 mld zł, 3,8 mld zł środków w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego, ale również ogłosiliśmy konkurs na pierwszy biznes „Wsparcie w starcie” o wartości 674 mln zł. To również konkurs „Postaw na rozwój”, „Europejskie pożyczki na kształcenie” – 248 mln zł, ale również konkursy, które są organizowane przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju: „Kształcenie na potrzeby branż kluczowych”, „Rozwój kwalifikacji i kompetencji kadry”, również konkurs na szesnaście projektów koordynacyjnych regionalnych ośrodków polityki społecznej o wartości prawie 400 mln zł, gdzie chcemy przede wszystkim podnosić kompetencje jednostek samorządu terytorialnego, ale i organizacji pozarządowych we wsparciu działań. To również kwestie dotyczące wsparcia w zakresie wdrażania przepisów ustawy o ekonomii społecznej, inkubacja i akceleracja innowacji społecznych, profesjonalne wsparcie w zakresie wdrażania przepisów ustawy o ekonomii społecznej i konkurs na projekty w obszarze rozwoju cyfryzacji systemu edukacji.

To są kwestie, do których komitety monitorujące przyjęły kryteria wyboru. Chcemy, aby jak najszybciej konkursy zostały uruchomione, tak aby środki ruszyły na rynek. Konkursy, dla których chcemy zorganizować nabory w pierwszym kwartale bieżącego roku, to około 59% wartości programu, prawie 13 mld zł do zagospodarowania w ramach tych konkursów. Chcemy więc, aby jak najszybciej te działania zostały uruchomione, bo wiemy, że też w ramach programów Europejskiego Funduszu Społecznego z tym wydatkowaniem jest różnie. Nie tak dobrze jak w przypadku projektów infrastrukturalnych i inwestycyjnych, dlatego stawiamy na to, aby jak najszybciej te konkursy zaczęły pracować. To tak na szybko. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Kazimierz Gołojuch (PiS):

Bardzo dziękuję, pani minister, za te ciekawe informacje.

Dodam, że jeśli chodzi o Europejski Fundusz dla Rozwoju Społecznego, to cieszy się on bardzo dużą popularnością wśród samorządów. Miedzy innymi jak wizytujemy gminy, nie tylko, ale miasta, widzimy, jak powstają żłobki, powstają przedszkola i praktycznie, kiedy już ta infrastruktura czy drogowa, czy pozostała, została w jakiś sposób zorganizowana na terenie gminy, to tutaj mieliśmy pewną lukę, jeśli chodzi o budowę żłobków, czy miejsca w przedszkolach. Teraz ta luka jest uzupełniana. Powiem, że samorządowcy z wielką nadzieją, ale również bardzo szybko przystąpili do składania wniosków, chociażby jeśli chodzi o „Maluch plus” i te 4 mld to wiem na pewno, że te pieniądze zostaną wykorzystane, dlatego że widząc ileś powstających inwestycji, jak już wspominałem, żłobkowych, przedszkolnych, do zagospodarowania tych środków na pewno sięgną nasi samorządowcy, za co jesteśmy wdzięczni ministerstwu, bo te informacje się szybko rozeszły. Również dziękujemy Ministerstwu Rodziny i Polityki Społecznej i pozostałym instytucjom wdrażającym, a przede wszystkim MFiPR. Bardzo, bardzo serdecznie pani dyrektor za te działania dziękujemy.

Teraz otwieram dyskusję. Może ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Czy pan dyrektor chciałby coś jeszcze dopowiedzieć? Bardzo proszę, pan poseł Tadeusz Zwiefka. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Tadeusz Zwiefka (KO):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Dziękuję pani minister za jak zwykle precyzyjne przedstawienie zagadnienia. Do tego jesteśmy już przyzwyczajeni i to nam zawsze spr-

wia wielką przyjemność. Mnie jedna informacja szczególnie zainteresowała i chciałbym prosić o jej rozwinięcie, a mianowicie te kwestie związane z pożyczkami na edukację. Czego one dotyczą? Kto może z tego korzystać? Jaki będzie ewentualnie proces pozyskiwania środków i w jakim czasie?

Sekretarz stanu w MFiPR Małgorzata Jarosińska-Jedynak:

Pozwolę sobie wspomóc się panem dyrektorem. Ja tylko uzupełniając kwestie dotyczące „Malucha plus”, ponieważ jest pewna zmiana w stosunku do perspektywy 2014–2020 w zakresie właśnie opieki żłobkowej. W perspektywie 2014–2020 te działania były finansowane przez programy regionalne, dzisiaj systemowo finansujemy to w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego z poziomu krajowego. W tej chwili trwa ocena wniosków, które zostały złożone w ramach programu „Maluch plus”. Na około 104 tys. miejsc żłobkowych, do lat 3, zostało złożonych wniosków przez samorządy i podmioty prywatne, myślę, takie też zresztą mamy informacje z MRiPS, że do końca kwietnia powinni ocenić te aplikacje, które zostały złożone, i ogłosić wyniki naboru, czyli kto otrzymuje wsparcie w ramach tych działań. Odnośnie do pożyczek dla kogo i jak, bardzo proszę pana dyrektora.

Dyrektor Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej Piotr Krasuski:

Dziękuję bardzo, pani minister. Szanowni państwo, program „Europejskie pożyczki na kształcenie” jest kierowany do wszystkich osób dorosłych, które z własnej inicjatywy, a nie z delegacji pracodawcy na przykład chcą podnosić swoje kompetencje, kwalifikacje. Nie ma w nim jakichś zaszytych odgórnych ograniczeń co do kierunków kształcenia. Cecha tego programu jest, że każdy decyduje, czego potrzebuje z racji, że to jest pożyczka, więc tę pożyczkę się spłaca. Każdy, angażując swój czas i swoje pieniądze, wie, czego najbardziej potrzebuje. Wartość maksymalna pożyczki to 75 tys. zł.

Z poprzedniego okresu, kiedy pilotowaliśmy taki podobny program na dużo mniejszą skalę, mamy bardzo dużą rozpiętość. To są i szkolenia BHP, takie obowiązkowe, które kosztują tylko kilkaset złotych, i studia MBA, a nawet licencję pilota za kilkadziesiąt tysięcy. Zasada jest generalnie taka, że aplikujemy o ten program online. Jeżeli ukończy się daną formę kształcenia, to z automatu jest umarzalność w wysokości 25% zaciągniętej kwoty pożyczki. Oprocentowanie jest rzędu 0,25%, więc można powiedzieć, że w dzisiejszych czasach bardzo preferencyjne. Osoby bezrobotne, osoby niepełnosprawne mogą zyskać dodatkową preferencję w postaci dodatkowego umorzenia rzędu 10–15 kolejnych punktów procentowych.

W tej chwili operatorem całego tego programu będzie Bank Gospodarstwa Krajowego, który wybierze kilku pośredników, instytucje finansowe w skali całego kraju. To się powinno wydarzyć w trzecim kwartale tego roku. Oferta online będzie już dostępna dla osób zainteresowanych. Decyduje kolejność zgłoszeń. Oczywiście w tym momencie pieniędzy jest bardzo dużo, bo tak jak pani minister powiedziała, to jest 248 mln. W poprzedniej perspektywie mieliśmy kwotę około 50 mln zł na podobny cel, kiedy trwał ten pilotaż, i tam te pieniądze rozchodziły się bardzo szybko. Ale też mamy bardzo pozytywne doświadczenie, że pieniądze zwrócone pracują ponownie, więc efekt dźwigni finansowej jest tu naprawdę istotny, pozwala kilkukrotnie więcej zaangażować środków, wspomóc osób niż w przypadku programów dotacyjnych. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Kazimierz Gołojuch (PiS):

Bardzo dziękuję.

Bardzo proszę.

Poseł Tadeusz Zwiefka (KO):

Dziękuję bardzo. Dziękuję, panie dyrektorze. Chciałem jeszcze tylko dopytać, chociaż może nawet nie potrzeba, skoro te 50 mln rozeszło się błyskawicznie, w jaki sposób docieramy z informacją do potencjalnych beneficjentów.

Dyrektor departamentu MFiPR Piotr Krasuski:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, oczywiście będą prowadzone działania informacyjno-promocyjne i na poziomie nas, jako ministerstwa, bo odpowiadamy za promocję

całego programu. Będzie to oczywiście robił też BGK jako operator funduszu, ale tak naprawdę ostatnia informacja o zasadach naboru, o miejscu naboru, terminach, będzie obowiązkiem pośredników finansowych. Oni są w tej chwili wybierani w przetargu ogłoszonym przez BGK. W ramach kosztów tego przetargu finansowane są również działania. W interesie takiego pośrednika finansowego jest udzielenie jak największej liczby pożyczek, ponieważ on ma stałą opłatę manipulacyjną, więc jeżeli nie wykorzysta środków, to zarabia na tym mniej. Więc taka potrójna, można powiedzieć, kaskadowa informacja na pewno będzie dostępna na ten temat. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Kazimierz Gołojuch (PiS):

Bardzo dziękuję, panie dyrektorze.

Bardzo proszę, pan przewodniczący Jacek Czerniak.

Poseł Jacek Czerniak (Lewica):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, myślę, że my jako członkowie podkomisji jesteśmy przyzwyczajeni, że pani minister w taki profesjonalny sposób zawsze przedstawia informację i miło, że zawsze z nami jest na zaproszenie. Myślę, że to zasługa pana przewodniczącego. Pani minister, mam pytanie dotyczące ubiegłej perspektywy związane z programem „Maluch plus”, ponieważ pani mówiła, że faktycznie było to realizowane w programach regionalnych. Czy mamy informację, ile samorządów czy też podmiotów prywatnych zrezygnowało później z tej działalności żłobkowej, jaki to jest procent w stosunku do całości? Ten program rzeczywiście cieszy się wielką popularnością, ale na rynku, jak to bywa, różnie może być.

Mam pytanie bardzo ogólne, korzystając z wiedzy pani minister, ale ono będzie wychodziło poza nasze dzisiejsze spotkanie, ponieważ fundusze europejskie są obłożone pewnymi kryteriami i cztery kryteria są podstawowe – z tego, co wiem, chyba że się mylę – dla wszystkich funduszy. To jest między innymi przestrzeganie Karty praw podstawowych czy deklaracji ONZ. W samoocenie ministra Pudy ostatnio czytałem, że Polska spełnia 14 z 20 kryteriów podstawowych i nie spełnia kryterium związanego z Kartą praw podstawowych. To jest art. 47, jeżeli się nie mylę. Chodzi o sądownictwo. Jaki jest stan faktyczny na dziś? Czy mamy taką wiedzę? Jak mówię, korzystając z szerokiej wiedzy pani minister, zadałem pytanie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Kazimierz Gołojuch (PiS):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący.

Jeśli możemy prosić panią minister.

Sekretarz stanu w MFiPR Małgorzata Jarosińska-Jedynak:

Dziękuję bardzo. Oczywiście postaram się odpowiedzieć najpełniej, zgodnie z moją wiedzą. Rozmawialiśmy też z panem dyrektorem. Jeżeli chodzi o kwestie dotyczące poprzedniej perspektywy i informacji na temat tego, ile samorządów zrezygnowało, to niestety nie mamy takiej informacji. Nie jesteśmy w jej posiadaniu. Mamy informację co do tego, ile miejsc żłobkowych powstało. 45 tys. miejsc żłobkowych powstało z perspektywy 2014–2020. Tam była kwestia konieczności w zależności od deklaracji też utrzymania tych miejsc żłobkowych rok lub 2 lata w ramach trwałości. W tym momencie nie mamy więc też informacji, ile zostało zlikwidowanych tych miejsc, nie wiem nawet, czy MRiPS prowadzi taką statystykę. Boimy się, że nie. Więc tu nie wiemy.

Jeżeli chodzi o kwestie dotyczące warunkowości, to z tą warunkowością jest tak, jak powiedzieliśmy – 14 warunków tematycznych, czyli odpowiadających poszczególnym celom polityki i sześć warunków horyzontalnych. Jednym z warunków horyzontalnych, który jest jeszcze niespełniony przez Polskę, raczej nie uzyskał decyzji Komisji Europejskiej w zakresie jego spełnienia, to jest warunek dotyczący Karty praw podstawowych. Jesteśmy w ciągłym dialogu z Komisją Europejską. 8 albo 9 lutego przekazaliśmy do Komisji Europejskiej już po ostatecznych uzgodnieniach z Komisją opis spełnienia warunku dotyczącego Karty praw podstawowych, z uwzględnieniem tych wymogów, które postawiła przed nami Komisja, jak chociażby konieczność powołania koordynatorów, spełnienia warunków podstawowych przy każdym programie. Tak jak mamy w tej chwili rzecznika funduszy europejskich, tak przy każdym programie musi być powo-

łany taki koordynator dotyczący kwestii dyskryminacyjnych, wypełnienia warunków. Czekamy na ostateczną informację z Komisji Europejskiej w zakresie potwierdzenia zrealizowania warunku dotyczącego Karty praw podstawowych UE, co oczywiście nie wstrzymuje nas przed realizacją programów, przed realizacją poszczególnych projektów, bo wszystkie warunki muszą być spełnione na moment złożenia przez państwo członkowskie pierwszego wniosku o płatność do Komisji Europejskiej. W tej chwili więc mamy przekazane zaliczki, realizujemy wszystkie programy, realizujemy działania, realizujemy konkursy, realizujemy wnioski przez beneficjentów.

Mamy jeszcze niespełnione warunki tematyczne. Jeden z tych warunków tematycznych dotyczy kwestii transportowych. Jest to warunek jeden jedyny, który musi być spełniony zarówno na poziomie krajowym, jak i poziomie regionalnym. Tutaj więc jeszcze nie wszystkie programy regionalne, nie wszyscy marszałkowie złożyli swoje informacje w zakresie spełnienia warunku tematycznego dotyczącego transportu. Jeden z warunków dotyczy kwestii usług społecznych i ten jest już prawie spełniony, bo jesteśmy cały czas w kontakcie. I jeszcze drugi, który dotyczy opieki zdrowotnej. Też jesteśmy cały czas w dialogu z Komisją Europejską i oczywiście z Ministerstwem Zdrowia w zakresie spełnienia tego warunku. Tak na ten moment wyglądają kwestie dotyczące warunkowości. Cały czas podkreślam, że to nie jest żadna nowość, bo ta warunkowość była też w perspektywie 2014–2020. Może trochę inaczej wyglądała, może było mniej dyskusji na ten temat, natomiast jest ona zrealizowana. Z Kartą praw podstawowych jesteśmy na takim etapie, że przekazaliśmy ostateczny dokument, czekamy na informację ze strony Komisji Europejskiej.

Przewodniczący poseł Kazimierz Gołojuch (PiS):

Bardzo dziękuję, pani minister.

Bardzo proszę, pan europoseł.

Posel do Parlamentu Europejskiego Łukasz Kohut:

Chciałbym dołożyć trochę, jak pan przewodniczący. Chciałem zapytać generalnie o cytaty z pani komisarz Elisy Ferreiry, bo ona powiedziała ostatnio w Brukseli, że wypłata środków dla Polski z polityki spójności nie będzie realizowana, dopóki Komisja Europejska nie uzna, że Polska spełniła już wszystkie warunki podstawowe umożliwiające wypłatę, więc to jest to, co pani mówiła, ale tam w umowie partnerstwa, dokładnie na stronie 219, bo rząd PiS poszedł trochę dalej niż poprzednie rządy i zobowiązał się do tego, żeby przestrzegać wszystkich przepisów Karty praw podstawowych. I sami poinformowaliście Komisję, że tych warunków nie spełniacie w tym dokumencie. Moje pytanie jest więc takie, czy nie lepiej jednak po prostu politycznie przyjąć Kartę praw podstawowych jako Polska, bo to jest przecież możliwe w parlamencie, i niejako zepchnąć te problemy z wypłatą środków. Jest protokół brytyjski. Tak, oczywiście, ale czy nie lepiej byłoby jednak protokół brytyjski w tym kontekście anulować i pójść dalej. Dziękuję bardzo. Bardzo miło mi tu gościć.

Przewodniczący poseł Kazimierz Gołojuch (PiS):

Bardzo dziękujemy. Tutaj na podkomisji pierwszy raz w historii się zdarzyło, a nasza podkomisja jest aktywna i wizytuje w terenie inwestycje, ale również często spotykamy się w polskim parlamencie.

Bardzo proszę.

Sekretarz stanu w MFiPR Małgorzata Jarosińska-Jedynak:

Dziękuję bardzo. Wyjaśnię, dlaczego w umowie partnerstwa zostało wskazane, że Karty praw podstawowych nie spełniamy. Zostało to wskazane dlatego, żeby zakończyć proces negocjacji z Komisją Europejską umowy partnerstwa, bo tylko to pozwalało nam na zakończenie tego procesu w 2022 r. i pozwalało nam na to, że Polska nie straciła żadnego euro, jeżeli chodzi o politykę spójności, bo udało się zamknąć umowę partnerstwa i zatwierdzenie wszystkich programów zarówno regionalnych, jak i krajowych do końca 2022 r., czego nie wszystkim państwom członkowskim udało się dokonać. Myślę więc, że jest to jeden sukces. Dlatego też wskazaliśmy, że na tamten moment, kiedy przedstawialiśmy umowę partnerstwa, nie spełnialiśmy warunku dotyczącego Karty praw

podstawowych. Kwestia dotycząca protokołu brytyjskiego nie rozwiąże sprawy zatwierdzenia Karty praw podstawowych. Bo uznanie, że dane państwo członkowskie spełnia zapisy Karty praw podstawowych, jest uznaniowym elementem Komisji Europejskiej po zatwierdzeniu wszystkich checkboxów w liście sprawdzającej, tego, w jaki sposób faktycznie dane państwo członkowskie wdraża zapisy Karty praw podstawowych. Kwestia dotycząca protokołu brytyjskiego niczego nam nie załatwi w tych dyskusjach.

Musimy poczekać na analizę, która zostanie przeprowadzona przez Komisję Europejską tych informacji, czyli tak naprawdę wskazanych procedur, jak dane państwo członkowskie poprzez swoje procedury, poprzez swoje działania będzie wypełniać zapisy Karty praw podstawowych. Jest ona bardzo szeroka, dotyczy osób z niepełnosprawnościami, dotyczy kwestii związanych z sądownictwem, dotyczy kwestii więziennictwa, wykorzystywania pracowników, równego traktowania – więc to jest naprawdę bardzo szeroki dokument. W tej chwili jest przedstawiane, jak dane państwo członkowskie będzie wypełniać te warunki, aby pokazać Komisji Europejskiej, że te działania są prowadzone w sposób prawidłowy.

Przewodniczący poseł Kazimierz Gołojuch (PiS):

Bardzo dziękuję.

Czy ktoś z państwa jeszcze chciałby zabrać głos? Nie widzę.

Przechodzę do rozparzenia pkt II, tj. spraw bieżących. Z wielką przyjemnością informuję, że rok 2022 był dla naszej podkomisji bardzo pracowity, za co dziękuję członkom, dziękuję pani minister, bo wzięła udział we wszystkich spotkaniach. Dla tych, którzy nie są zorientowani, dodam, że oprócz spotkań w polskim parlamencie odbyliśmy cztery wizyty w terenie, kilkudniowe. Spotykaliśmy się z wójtami, burmistrzami, prezydentami miast, wizytując inwestycje, które zostały zrealizowane na terenie Rzeczypospolitej. Tutaj jako przykład podam, że w województwie łódzkim, gdzie byliśmy, odbyliśmy spotkania w Wieruszowie, w Mroczkach Małych, w Uniejowie, Tumie, Dmosinie. Kolejna wizytacja podkomisji odbyła się w województwie podkarpackim. Tutaj byliśmy w Baranowie Sandomierskim, w Stalowej Woli i w Mielcu. Następnie w lipcu 2022 r. wizytowaliśmy Roztocze, gdzie władze samorządowe i lokalne zapoznały nas ze zrealizowanymi projektami, ale także tymi planowanymi na najbliższe lata. Mogliśmy się o tym przekonać i porozmawiać między innymi w Zamościu, Tomaszowie Lubelskim, Krasnobrodzie i Zwierzyńcu. Ostatnia nasza wizytacja miała miejsce na Mazowszu. Byliśmy w Radomiu, gdzie mieliśmy okazję zobaczyć nowe lotnisko i porozmawiać o planach rozwoju z prezesem zarządu Przedsiębiorstwa Państwowego Porty Lotnicze. Wizytowaliśmy też zagłębie rolno-spożywcze w Przysusze oraz elektrownię w Kozienicach, gdzie zapoznaliśmy się ze zrealizowanymi i planowanymi inwestycjami ze środków unijnych.

Dodam, że nie tylko wizytowaliśmy, rozmawialiśmy, ale również podjęte zostały działania. Sporządziliśmy kilka dezyderatów. Dziękuję pani Ani Roczkońskiej, dziękuję sekretariatowi, bo te sprawy – tu się pochwalimy – zostały skutecznie załatwione... to może złe słowo, ale po prostu rozwiązane problemy, z którymi borykali się samorządowcy i na które my się natknęliśmy w terenie.

W tym roku zgodnie z planem pracy naszej podkomisji są planowane dwie wizyty, między innymi w województwie wielkopolskim oraz podkarpackim. Chcemy je zrealizować do końca lipca 2023 r. ze względu na to, że później już płynie pewien kalendarz wyborczy i zgodnie z sugestią członków podkomisji i z planem pracy, jak już wcześniej wspomniałem, będziemy taki wizytacje odbywać i oczywiście na bieżąco spotykać się na posiedzeniach podkomisji w naszym parlamencie.

Bardzo serdecznie dziękuję państwu za przybycie, dziękuję pani minister, jak zawsze bardzo precyzyjnie informującej nas, informującej samorządy o planowanych możliwościach pozyskania środków unijnych, o spotkaniach w terenie, bo jak już wspomniałem, na każdym posiedzeniu pani minister była i te spotkania cieszą się dużym zapotrzebowaniem. Jest mnóstwo telefonów do mnie osobiście, do pani Ani, z prośbą o przyjazd w teren, o wizytację i o informację na tematy pozyskania środków unijnych.

Dziękuję panu dyrektorowi, dziękuję panu europosłowi. To jest historyczna chwila, jak to zostało już powiedziane, bo pierwszy raz na podkomisji gościmy europosła, tak

że bardzo serdecznie dziękuję. Dziękuję pani, która reprezentuje Najwyższą Izbę Kontroli. Też się cieszymy, jesteśmy w stanie, chociaż ta podkomisja jest małą podkomisją, bo to jest kilka osób, ale bardzo aktywnych, jesteśmy w stanie bieżące problemy rozwiązywać.

Dziękuję paniom, które reprezentują nasz sekretariat, zawsze za świetne przygotowanie, nie tylko posiedzeń podkomisji, ale również wizytacji w terenie i sporządzanie pism w naszym imieniu do poszczególnych instytucji państwowych.

Żeby nie przedłużać, bo dzisiaj posiedzenie Sejmu, jak już wspomniałem, exposé pana ministra spraw zagranicznych, wiele jeszcze komisji, podkomisji, tak że bardzo państwu dziękuję i życzę wszystkiego co najlepsze. Dziękuję bardzo.